

РЕШЕНИЕ

№ 1545

гр. София, 15.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Силвана Гълъбова

Членове: Георги Ст. Чехларов
Виктория Мингова

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Силвана Гълъбова Въззивно гражданско дело
№ 20231100507647 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 – 273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на ответника Агенция „П.И.“ срещу решение от 06.01.2023 г. по гр.д. №69856/2021 г. на Софийския районен съд, 29 състав, с което е признато за установено на основание чл.422 ал.1 ГПК вр. чл.213 КЗ отм. вр. пар.22 КЗ вр. чл.45 вр. чл.49 ЗЗД и чл.86 ал.1 ЗЗД, че жалбоподателят дължи на ЗАД „А.“ АД сумата от 1621,30 лв. – регресно вземане по изплатено застрахователно обезщетение по щета №10016030116297 за вреди по л.а. „БМВ 525“ с рег. № *****, вследствие на ПТП, настъпило на 21.05.2016 г. около 01:15 ч. в гр. София, на път „Северна скоростна тангента“, ведно със законната лихва от 26.05.2021 г. до окончателното изплащане, и сумата от 494,04 лв., представляваща лихва за забава върху застрахователното обезщетение за периода 26.05.2018 г. – 26.05.2021 г., за които вземания е издадена заповед за изпълнение по чл.410 ГПК по ч.гр.д. №29577/2021 г. по описа на СРС, 29 състав, като ответникът е осъден да заплати на ищеца разноски в заповедното и исковото производство.

В жалбата се твърди, че решението е неправилно, незаконосъобразно и необосновано, постановено в нарушение на материалния и процесуалния закон. Сочи, че от представения по делото протокол за ПТП, както и от останалите събрани по делото доказателства, вкл. и от заключението на САТЕ, не може да се установи настъпването на процесното застрахователно събитие, респ. наличието на препятствие - неозначен и небезопасен насип на пътното платно. Поддържа, че по делото не е установено поведението на водача на застрахования при ищеца автомобил, респ. че е налице съпричиняване от негова страна. Твърди още, че не е установено наличието на валидно застрахователно правоотношение по застраховка „Каско на МПС“, както и че не е налице покрит риск. Поддържа, че не е установено вредите да са настъпили в резултат на действие или бездействие на негови служители, при или по повод извършването на възложената им работа, както и че не се установява дали ответникът е имал задължение да поддържа пътя и

дали вредите са в причинна връзка с неизпълнението на това задължение. Предвид изложеното, жалбоподателят моли въззивния съд да отмени обжалваното решение и да отхвърли изцяло предявените искове. В условията на евентуалност моли, ако искът бъде уважен, съдът да се произнесе като отчете хипотезата на съпричиняване. Претендира разноски.

Въззиваемата страна ЗАД „А.“ АД в срока за отговор по чл.263 ал.1 ГПК не взема становище по жалбата, в о.с.з. – оспорва същата. Претендира разноски.

Съдът, като обсъди доводите във въззивната жалба относно атакувания съдебен акт и събраните по делото доказателства, достигна до следните фактически и правни изводи:

Жалбата е подадена в срок и е допустима, а разгледана по същество е **неоснователна.**

Съгласно разпоредбата на чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните – т.1 от ТР №1/09.12.2013 г. по тълк.д. №1/2013 г. на ОСГТК на ВКС. Настоящият случай не попада в двете визирани изключения, поради което въззивният съд следва да се произнесе по правилността на решението само по наведените оплаквания в жалбата.

Процесното първоинстанционно решение е валидно и допустимо. Същото е и правилно, като въззивният състав споделя мотивите му, поради което и на основание чл.272 ГПК препраща към мотивите на СРС. Във връзка доводите в жалбата за неправилност на решението, следва да се добави и следното:

С плащането на застрахователно обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата. За възникване на регресното вземане е необходимо да се установят следните факти: да е сключен договор за имуществено застраховане, в срока на застрахователното покритие и вследствие виновно и противоправно поведение на лице, за което отговаря ответника, изразяващо се в несигнализиране и необезопасяване на насип на пътното платно, да е настъпило събитие, за което застрахователят носи риска, като в изпълнение на договорното си задължение, застрахователят да е изплатил на застрахования застрахователното обезщетение.

От комбинирана застрахователна полица № 0306C006947 за застраховки „Каско“ и „Злополука“ от 10.08.2015 г. се установява, че между ищеца и собственика на л.а. „БМВ 525“ с рег. № ***** е съществувал договор за имуществена застраховка „Пълно каско“, със съдържание описано в общите условия, приложени по делото. В клаузата „П“ – пълно каско, изрично е посочено, че се покриват щети, причинени от застрахователно събитие, посочено в клаузи „М“ – минимално каско, „Ч“ – частично каско, и „К“ – кражба, като в клауза „Ч“ – частично каско, изрично са посочени допълнителни покрити рискове „Авария, произлязла от сблъскване на МПС помежду им или с други подвижни и неподвижни предмети, от препятствия по пътното платно като земни, скални маси и други, нарушена цялост на пътното покритие, към които вреди безспорно спадат и тези по процесното МПС.

Видно от съставения на мястото на настъпилото ПТП на 21.05.2016 г. протокол за ПТП №1615043, подписан от служител на КАТ - 01 РПУ, както и от водача на МПС, на 21.05.2016 г. около 01:15 ч. е настъпило ПТП на „Северна скоростна тангента“, при връзката с кв. „Левски Г“, при което е посочено, че л.а. „БМВ 525“ с рег. № ***** самокатстрофира в необозначен и необезопасен насип от земна маса на пътното платно, на което липсват знаци и съоръжения. Посочени са щетите по автомобила – предна броня, долна част на купето, ходова част, теч и др.

От показанията на свид. Л.Н. се установява, че процесното ПТП е настъпило в тъмната част на денонощието на Скоростната тангента, като водачът е установила, че налягането на една от гумите е спаднало и се е наложило да се върне км гр. София, като на отбивка е завила в дясно по асфалтов път, но в един момент маркировката е свършила и е видяла купчина пръста на самото шосе, която не е могла да избегне. Свидетелят сочи още, че се е движילה с около 60-70 км/ч.

От приетото по делото заключение на САТЕ, което и настоящият съдебен състав кредитира напълно, се установява, че процесното ПТП е настъпило по Северната скоростна тангента, като л.а. „БМВ 525 Д“ навлизайки по пътен възел – връзката с Източната тангента, самокатастрофирал в необозначен и небезопасен насип от земна маса на пътното платно, като на мястото са липсвали знаци и съоръжения, обезопасяващи и обозначаващи каквито и да е изменения и реконструкции на пътното платно.

Противно на доводите в жалбата, настъпването на процесното ПТП и неговият механизъм са установи пред първоинстанционния съд при условията на пълно и главно доказване. Съгласно Наредба №Из-41 от 12.01.2009 г. за документите и реда за съставянето им при пътнотранспортни произшествия и реда за информиране между МВР, КФН и Информационния център към Гаранционния фонд, документите, които се съставят от органите на МВР са: 1) констативен протокол за ПТП с пострадали лица; 2) протокол за ПТП с материални щети и 3) двустранен протокол за ПТП. В настоящата хипотеза, съобразно с доказателствата по делото, процесният автомобил не е можел да се движи на собствен ход, поради което на основание чл.125 т.8 ЗДвП вр. чл.2 ал.1 т.2 Наредбата служители на МВР трябва задължително да посетят мястото на ПТП и да съставят протокол за ПТП с материални щети.

Протоколът за ПТП, съставен от длъжностно лице в кръга на служебните му задължения, съставлява официален документ по смисъла на чл.179 ГПК, който се ползва не само с обвързваща съда формална доказателствена сила относно авторството на материализираното в него изявление на съставителя, но и с материална доказателствена сила относно самото удостоверение волеизявление – в този смисъл решение №85/28.05.2009 г. по т.д. №768/2008 г. на ВКС, II ТО, решение №24/10.03.2011 г. по т.д. №444/2010 г. на ВКС, I ТО, решение №73/22.06.2012 г. по т.д. № 423/2011 г. на ВКС, I ТО и решение №15 от 25.07.2014 г. на ВКС по т.д. № 1506/2013 г., I ТО. Официалният свидетелстващ документ има материална доказателствена сила и установява, че фактите са се осъществили така, както е отразено в този документ и опровергаването на съдържанието му е допустимо, като оспорващата страна следва да установи твърденията си. В случая протоколът за ПТП е съставен не само на база изявление на участника в него, но актосъставителят е извършил оглед на мястото/ изрично е отбелязано в протокола, че е посетено мястото на ПТП и е изготвена схема на ПТП от актосъставителя с разположение на препятствието на пътя/. Фактът на огледа е удостоверен в самия протокол, следователно протоколът се ползва с материална доказателствена сила за непосредствено възприетите и описани от актосъставителя следи, създадени в резултат от осъщественото ПТП, както и за възприетите от актосъставителя материални обекти, съществували обективно преди ПТП и заварени при огледа: наличието на препятствието на пътя - необозначен и небезопасен насип от земна маса, уврежданията върху автомобила, липсата на: означение /знаци/, предупреждаващо за препятствие на пътя, обезопасяващи съоръжения, обозначаващи каквито и да било изменения и деконструкции на пътното платно.

От друга страна, няма ограничение механизмът на ПТП да бъде установен с всички допустими доказателствени средства, вкл. и със свидетелски показания. В разглеждания случай посоченото в писмените доказателства изцяло се подкрепя от показанията на разпитания свидетел, водач на застрахованото МПС, възприел непосредствено процесния инцидент, които са ясни, последователни и безпротиворечиви, както и на приетото и

неоспорено заключение на САТЕ, което и настоящият въззивен състав кредитира напълно. От преценката им поотделно и в тяхната съвкупност е видно, че механизмът на произшествието е вследствие на самокатастрофа в необозначен и небезопасен насип от земна маса на пътното платно.

Неоснователен е и доводът на въззивника за наличието на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на водача на застрахования при ищцовото дружество автомобил. Съгласно разпоредбата на чл.51 ал.2 ЗЗД, ако увреденият е допринесъл за настъпването на вредите, обезщетението може да се намали. Не всяко нарушение на установените в ЗДвП и ППЗДвП правила за движение по пътищата обаче е основание да се приеме съпричиняване на вредоносния резултат, водещо до намаляване на дължимото се за същия обезщетение. Тълкуването на нормата на чл.51 ал.2 ЗЗД налага разбирането, че за да е налице вина на участник в пътното движение и принос на увредения към щетата, е необходимо не само извършваните от последния действия да нарушават предписанията от ЗДвП и ППЗДвП правила за поведение, но и нарушенията да са в пряка причинна връзка с настъпилите вредоносен резултат, т.е. последният да е тяхно следствие. В този смисъл е трайната практика на ВКС, постановена по реда на чл.290 ГПК – напр. решение №206/12.03.2010 г. по т.д.№35/2009 г., II ТО на ВКС. Обективният характер на съпричиняването е признат изрично от Върховния съд в ППВС №17/1963 г. – т.7, което има характер на задължителна съдебна практика по смисъла на чл.280 ал.1 т.1 ГПК. С цитираното постановление Пленумът на Върховния съд е приел със задължителна за съдилищата в Република България сила, че обезщетението за вреди от непозволено увреждане се намалява, ако и самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване, като се преценява единствено наличието на причинна връзка между поведението му и настъпилите вредоносен резултат.

От събраните в рамките на производството доказателства не се установява наличието на каквото и да е нарушение на разпоредбите на ЗДвП. Не се доказва това да е станало поради несъобразена с пътната обстановка скорост. Напротив – показанията на разпитания по делото свидетел-водач на процесното МПС, се установява, че той се е движел със скорост от около 60-70 км/ч. Не се установяват и останалите сочени от ответника евентуални нарушения на правилата за движение. В протокола за ПТП е отразено, че водачът е тестван с дрегер, като алкохол не е отчетен. С оглед на гореизложеното, при твърдения на въззивника за наличие на поведение за съпричиняване в неговата доказателствена тежест е да установи такова поведение от страна на водача на МПС, каквото доказване не е проведено.

Налице са и останалите предпоставки за ангажиране на отговорността на Агенция „П.И.“ по реда на чл.49 ЗЗД. Съгласно чл.19 ал.1 т.1 и чл.30 ал.1 ЗП, в качеството си на задължено лице по управлението на пътя, Агенция „П.И.“ е задължена да осъществява поддръжката му в състояние годно за обичайното и безопасно преминаване на пътни-превозни средства. В случай на съществуваща опасност, каквато безспорно е насипът от земна маса по пътното платно, съгласно чл.13 ал.1 ЗДвП е необходимо съответното място да бъде обозначено със знак или друго средство за сигнализиране, което в случая не е сторено. Отговорността на Агенция „П.И.“ следва да се ангажира на плоскостта на чл.49 ЗЗД вр. с чл.45 ЗЗД, тъй като, в качеството си на юридическо лице по смисъла на ЗАдминистрацията, дейностите по поддръжка и ремонт на поверените и пътища, се осъществява от нейни служители или други лица, натоварени за изпълнението им, които в конкретната хипотеза са бездействали и поведението им е в пряка причинно-следствена връзка с настъпилото ПТП.

В останалата си част възраженията на въззивника се основават на конкретни клаузи от застрахователния договор, но доколкото Агенция „П.И.“ не е страна по него, в сила е правилото на чл.26 ал.2 ГПК /освен в предвидените от закон случаи никой не може да предявява от свое име чужди права/, поради което тези възражения не следва да бъдат обсъждани.

Вещото лице по САТЕ сочи още, че стойността, необходима за възстановяване на уврежданията по автомобила „БМВ 525 Д“, изчислена по средни пазарни цени към датата на ПТП, възлиза на сумата от 1752,32 лв. Ответникът не доказва положителния факт на плащане на дължимото обезщетение.

Поради съвпадане на изводите на въззивния съд с тези на първоинстанционния съд за основателност на предявените искове, решението следва да бъде потвърдено изцяло.

С оглед изхода на делото и направеното искане, на въззиваемата страна на основание чл.78 ал.3 и ал.8 ГПК следва да се присъдят разноски във въззивното производство в размер на сумата от 100,00 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Воден от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло решение № 254/06.01.2023 г., постановено по гр.д. №69856/2021 г. по описа на СРС, ГО, 29 състав.

ОСЪЖДА Агенция „П.И.“, ЕИК *****, адрес: гр. София, бул. „*****, да заплати на ЗАД „А.“ АД, ЕИК *****, седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „*****, на основание чл.78 ал.3 и ал.8 ГПК сумата от **100,00 лв.**, представляваща разноски във въззивното производство.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____